

Kommentarer til bestemmelsene i avløpsforskriften

24.06.2003

Oppdatert 3. oktober 2003.

Kapittel 1

Til § 1 – 1

Forskriftens formål er å motvirke forurensning på en effektiv måte ved å oppheve tillatelser og erstatte disse med selv bærende krav for flere hundre mindre og store avløpsanlegg. Forskriften fordeler forurensningsmyndigheten mellom kommune og stat og integrerer relevante bestemmelser fra fem andre forskrifter slik at disse oppheves.

Kravene i forskriften er tilpasset krav i EUs avløpsdirektiv og opprettholder eksisterende rensekraft for større avløpsanlegg på strekningen Svenskegrensen-Lindesnes og tilhørende nedbørfelt av hensyn til Nordsjødeklarasjonene, herunder Bergensdeklarasjonen og EUs avløpsdirektiv.

For visse bransjer som tidligere har vært regulert i egne forskrifter er det fastsatt rensekraft ved påslipp til kommunalt nett. Kommunen er gitt myndighet til å fastsette ytterligere rensekraft for disse bransjene, og for andre virksomheter med påslipp.

Til § 1 – 2

Forskriftens virkeområde kan deles i to. Første ledd bokstav a), b) og c) gjelder utslipp til en resipient. Annet ledd gjelder påslipp av avløpsvann fra virksomhet til offentlig avløpsnett.

Bokstav a) gjelder utslipp som føres til sjø, elvemunning, elv, innsjø eller i grunnvannet (infiltrasjon i grunnen) og reguleres av reglene i kap. 2. Bokstav b) gjelder utslipp av kommunalt avløpsvann til resipient og reguleres enten av reglene i kap. 2 (konsesjonsbehandling) eller kap. 3 (selv bærende krav). Bokstav c) gjelder dumping av avløpsslam og reguleres av reglene i kap. 4.

Annet ledd gjelder påslipp av avløpsvann fra virksomhet til offentlig avløpsnett og reguleres av reglene i kap. 5. Kap. 5 har særregler for påslipp av oljeholdig avløpsvann fra bensinstasjoner, motorverksteder etc, påslipp av fotokjemikalier fra foto, røntgen og grafisk industri og påslipp av amalgamholdig avløpsvann fra tannklinikker og tannlegekontorer til offentlig avløpsnett.

Bestemmelsene i kap 1 og 6 gjelder for både utslipp til en resipient og for påslipp til et offentlig avløpsnett.

Bokstav a) første strekpunkt: Utslipp av avløpsvann fra ”annen bebyggelse” enn boliger og fritidshus omfattes også av forskriften, med mindre virksomheten krever egen tillatelse etter forurensningsloven § 11. Eksempler på slik bebyggelse er skoler, forsamlingshus, overnattingssteder, fornyelsesparker, turistanlegg eller lignende virksomheter med avløpsvann som i sammensetning ligner avløp fra boliger.

Det er kun bebyggelsen med ”innlagt vann” som omfattes. Med innlagt vann menes vann fra vannverk, brønn, cisterneanlegg e.l. som gjennom rør eller ledninger er ført innendørs. Hvis det er innlagt vann har den ansvarlige plikt til å søke om utslippstillatelse. Utslipet kan imidlertid være lovlig uten tillatelse dersom utslippet ikke medfører nevneverdige skader eller ulemper og faller inn under forurensningsloven § 8 tredje ledd. Dette kan for eksempel være tilfelle ved utslipp av små mengder gråvann / svart vann. Når bebyggelsen ikke har innlagt vann, vil det som oftest ikke være nødvendig med spesielle rensetiltak. Hvis ulemper likevel skulle oppstå, vil de

først og fremst være av hygienisk art og derfor en sak for helsemyndighetene etter kommunehelsetjenestelovgivningen.

Bokstav b): Gjelder kommunalt avløpsvann (se definisjon i § 1 – 4 bokstav b). Krav til rensing, utslippssted m.v. er enten regulert gjennom konsesjonsbehandling i kap. 2 eller gjennom selvbærende krav i kap. 3. Konsesjonsbehandling etter kap. 2 omfatter tettbebyggelse med samlet utslipp mindre enn 10.000 PE beliggende på strekningen Lindesnes–Grense Jakobselv (unntatt Grimstadjordområdet). De selvbærende kravene i kap. 3 gjelder anlegg som omfattes av ett eller flere av følgende kriterier¹:

- kommunalt avløpsvann med utslipp til ferskvann eller elvemunning
- kommunalt avløpsvann med utslipp på sjøstrekningen mellom Svenskegrensen og Lindesnes og i Grimstadjordområdet ved Bergen
- kommunalt avløpsvann i tettbebyggelse med samlet utslipp større enn 10.000 PE til sjø

Bokstav c): Gjelder dumping av avløpsslam på alle mulige måter.

Til § 1 – 3

Bestemmelsen fastslår hvem som er forurensningsmyndighet for utslipp av avløpsvann direkte til en resipient og for påslipp av avløpsvann til offentlig avløpsnett. Kommunen er forurensningsmyndighet for alle påslipp og utslipp av oljeholdig avløpsvann uavhengig av utslippets størrelse og hvorvidt det foreligger utslippstillatelse fra fylkesmannen eller SFT. For eksempel kan kommunen på de betingelsene som fremgår av kap. 5 regulere et påslipp fra næringsmiddelindustrien på 20.000 PE.

Fylkesmannen er tilsynsmyndighet overfor de selvbærende bestemmelser om fotokjemikalier, amalgamholdig avløpsvann og avløpsslam. Kommunen kan, som forurensningsmyndighet etter § 5 – 1 stille strengere krav til påslipp av fotokjemikalier og amalgamholdig avløpsvann.

Noen få paragrafer har bestemmelser med en annerledes myndighetsfordeling. Det gjelder §§ 3–12 fjerde og femte ledd, 6 – 2 og 6 – 8 annet ledd.

Til § 1 - 4

a) Definisjonen av avløpsvann er lik forurensningsloven § 21, og omfatter for eksempel oljeholdig avløpsvann, amalgamholdig avløpsvann og skyllevann fra fotovirksomhet.

b) Definisjonen av kommunalt avløpsvann dekker ikke rent industrielt avløpsvann, rent overvann og /eller en blanding som bare består av industrielt avløpsvann og overvann. Avløpsvannet må transporteres i et offentlig avløpsnett for å ansees som kommunalt avløpsvann. Det har ingen betydning hvem som er eier av avløpsvannet eller avløpsanlegget. Offentlige avløpsanlegg må oppfylle kravene til avløpsnett i § 3 – 1. Mens de fleste større offentlige avløpsanlegg i tillegg må forholde seg til de andre bestemmelsene i kapittel 3, skal de fleste mindre offentlige avløpsanlegg med utslipp på sjøstrekningen Lindesnes – Grense Jakobselv oppfylle kravene til kapittel 2 (utslippstillatelse).

Avløpsvann ?	Kommunalt avløpsvann ?
Avløpsanlegg	Offentlig avløpsanlegg

d) Oljeholdig avløpsvann er en av mange typer industrielt avløpsvann.

¹ Kravene til avløpsnett i kap. 3 (§ 3 – 1), gjelder imidlertid alle offentlige avløpsanlegg

- e) Definisjonen av avløpsanlegg åpner for at et avløpsanlegg bare kan bestå av én utslippsanordning, for eksempel fra et hus. Definisjonen omfatter alle typer avløpsvann, herunder oljeholdig og amalgamholdig avløpsvann og skyllevann fra fotovirksomheter. Alle avløpsanlegg som bygges etter at forskriften trer i kraft regnes som nye. Avløpsanlegg som erstatter eksisterende anlegg regnes også som nye selv om lokaliteten er den samme.
- f) Med offentlig avløpsnett menes et nett som er allment tilgjengelig for tilknytning. Ordet offentlig er benyttet for at det skal være uavhengig av hvem som eier og hvem som driver anlegget. Hvis en campingplass har 10 utleiehytter med oppsamling, rensing og utslipp til vannforekomst, vil dette være et avløpsnett, men vil bli regnet for å være et privat nett hvor kravene i forskriftens kap. 3 ikke gjelder, da det ikke vil være allment tilgjengelig for tilknytning. Det vil også være retningsgivende for å anse det som et privat nett dersom avløpsnett er knyttet til én virksomhet eller én samlet enhet
- g) Normalt vil den ansvarlige være eieren av anlegget. Hvis anlegget er bortleid og disponeres fullt ut av leieren, kan den holdes ansvarlig. Også andre rettighetshavere kan etter omstendighetene bli holdt ansvarlig. Hovedsiktemålet er å identifisere hvem som er nærmest til å gjøre de plikter den ansvarlige er pålagt i forskriften.
- h) **1. og 2. ledd:** Hvis man ser bort fra resipientforholdene, er det størrelse og utstrekning på tettbebyggelsen som er avgjørende for å fastslå hvilket rensekrav man må forholde seg til i forskriften. Definisjonen av tettbebyggelse forutsetter en samling hus der avstanden mellom husene ikke overstiger 50 m. Det må være minst 3 - 4 hus for å si at det er en hussamling. Tettbebyggelsesdefinisjonen er basert på SSBs definisjon av tettsted i rapport ”Tettstedsavgrensning og arealdekke innen tettsteder - metode og resultater 1999/99”. SSB kan på oppdrag lage kart som viser utstrekningen av en tettbebyggelse.

Et offentlig avløpsnett kan ha større utstrekning enn en tettbebyggelse. Avløpsvannet som tilføres fra tettbebyggelsen og som ligger utenfor tettbebyggelsens utstrekning skal i slike tilfeller medregnes. Det er samlet mengde avløpsvann som er av betydning dersom to eller flere tettbebyggelser har ett felles avløpsnett. Normalt navngis slike områder med navn på renseanlegget.

Ved avgjørelse av hvilket renseanlegg som skal bygges, bør bero på hvorvidt tettbebyggelsen kan øke i omfang herunder sammenslåing av tettbebyggelser, hvorvidt eksisterende påslipp kan øke og hvorvidt det kan eller skal kobles på ytterligere industri. Mengde organisk stoff, målt som BOF_5 , jf. § 1 – 4 j) er avgjørende.

3. ledd Innen en tettbebyggelse vil rensekrav som fremgår av kap. 3 gjelde alle offentlige avløpsnett. Dersom det er flere avløpsnett i en tettbebyggelse, kan anleggsseier overfor fylkesmannen legge frem dokumentasjon som viser at utslippene går til resipienter som i mer eller mindre grad er fysisk atskilte fra hverandre. Dersom et utslipp ikke skal regnes med, må beregningsmodeller både vise fortynningsgraden mellom det aktuelle utslippet og de andre utslippene er meget høy og at utslippet ikke belaster samme resipient som de andre utslippene, under alle typer normale oseanografiske forhold. Det vises til kap. 4.1 i SFTs veileder *Resipientundersøkelser i fjorder og kystfarvann – EUs avløpsdirektiv* (TA-1890/2002) for nærmere informasjon.

- i) Elvemunningens grense mot ferskvann og sjø er spesielt sentrale i følgende to tilfeller: 1) ved avgjørelse av hvorvidt en tettbebyggelse mellom 2.000 og 10.000 PE omfattes av sekundærrensekravet (elvemunningens nedre grense) og 2) ved avgjørelse av hvorvidt det kan gis unntak fra sekundærrensekravet for tettbebyggelse mellom 2.000 og 10.000 PE (elvemunningens øvre grense). Det vises til kap. 4.2 i SFTs veileder *Resipientundersøkelser i fjorder og kystfarvann – EUs avløpsdirektiv* (TA-1890/2002) for nærmere informasjon.

- j)** Definisjonen av PE er av betydning for hvilke rensekraav som gjelder for kommunalt avløpsvann og ved vurderingen av hvem som er myndighet for utslipp av sanitært og kommunalt avløpsvann. PE - begrepet brukes ikke i forbindelse med oljeholdig avløpsvann fra bensinstasjoner, amalgamholdig avløpsvann fra tannlegekontorer o.l. Definisjonen er den samme uansett om det i forskriften er benyttet "avløpsanlegg" eller "renseanlegg". Dersom septikslam el. l tilføres renseanlegget, skal disse mengdene også tas med i avgjørelsen av hvor stor et avløpsanlegg er. Definisjonen forutsetter at avløpsnettets kvalitet er i samsvar med kravene i kap. 3, slik at avløpsvannet blir ført frem til renseanlegget. Det vises til NORVAR notat *Spesifikk produksjon av BOF₅/BOF₇, beregning av PE, relevante koeffisienter*, utarbeidet av Aquateam 10.9.2002 for informasjon om generelle sammenhenger mellom midlere og maksimal belastning. I tilfeller der det ikke finnes noe datagrunnlag, kan den største ukentlige belastningen beregnes ut i fra midlere døgntilførsel av BOF₅ inntil data er tilgjengelig. Følgende formel kan brukes:

$$PE = M \cdot 1000 \cdot f_{\text{maks}} / 60$$

PE = belastning i antall PE

M = midlere døgntilførsel av BOF₅ til renseanlegget (kg / d)

f_{maks} = forholdet mellom maks-uken og midlere døgntilførsel

60 = spesifikt tall for BOF₅

Dersom det ikke finnes tilstrekkelig informasjon for tilført BOF₅, kan veiledende verdier for f_{maks} brukes:

1,5 – små renseanlegg uten næringsmiddelavløp

2,0 – renseanlegg med industri som slipper ut organisk stoff, når det tas mellom 12 og 24 døgnblandprøver eller ukeblandprøver på anlegget

2,5 - på renseanlegg med industri som slipper ut organisk stoff, når det tas mindre enn 12 døgnblandprøver eller ukeblandprøver på anlegget.

- k) l) m) n)** Felles for disse punktene er at overløpet skal inkluderes i renseeffektskravet for alle typer rensing jf § 4– 11. Anleggseier må sørge for omregning før dataene rapporteres til staten.

I motsetning til fosfor- og nitrogenfjerningskravet, er verken primær- eller sekundærrensekravet basert på gjennomsnittlig årsverdi. I stedet skal et bestemt antall prøver innfri kravet, jf 4– 11.

k) Primærrensekravet innebærer at konsentrasjonskravet eller renseeffektskravet for både BOF₅ og SS må oppfylles. Løsningen innebærer at det tas døgnblandprøver over samme 24- timers periode av både tilført og renset avløpsvann. Det betyr at en for eksempel kan etterkomme konsentrasjonskravet for BOF₅ og renseeffektskravet for SS, og motsatt. Hver enkelt parameter vurderes isolert fra øvrige parametere det er satt krav til. Den ansvarlige skal ha oversikt over antall prøver som har overholdt konsentrasjons- eller renseeffektkravet for BOF₅ og tilsvarende for SS.

m) Sekundærrensekravet innebærer at konsentrasjonskravet eller renseeffektskravet for både BOF₅ og KOF_{cr} må oppfylles. Løsningen innebærer at det tas døgnblandprøver over samme 24- timers periode av både tilført og renset avløpsvann. Det betyr at en for eksempel kan etterkomme konsentrasjonskravet for BOF₅ og renseeffektskravet for KOF_{cr}, og motsatt. Hver enkelt parameter vurderes isolert fra øvrige parametere det er satt krav til. Den ansvarlige skal ha oversikt over antall prøver som har overholdt konsentrasjons- eller renseeffektkravet for BOF₅ og tilsvarende for KOF_{cr}.

n) Renseanlegg med naturlig infiltrasjon skal ha dokumentasjon på at anleggets størrelse og plassering er tilpasset de aktuelle vannmengdene og grunnforholdene på stedet. Dokumentasjonen skal dekke grunnundersøkelser og inneholde informasjon om hydraulisk kapasitet, infiltrasjonskapasitet, jordmassens egenskaper som rensemedium og risiko for forurensning. Det vises til NORVAR prosjektrapport nr 49:1994: Grunnundersøkelser for infiltrasjon – små avløpsanlegg. Naturlige infiltrasjonsanlegg skal i tillegg ha dokumentasjon på at anerkjent dimensjonering og utforming er benyttet.

Kapittel 2

Til § 2 – 1

1. ledd De utslipp som er underlagt konsesjonsbehandling etter kap. 2 er alle utslipp som omfattes av § 1 – 2 første ledd, dvs alle utslipp fra for eksempel private eneboliger, hytter og campingplasser, private avløpsnett og offentlige avløpsanlegg som ikke er omfattet av de selvbærende rensekravene i kap. 3. Påslipp omfattes ikke av kap. 2.

Oppføring av bygning som skal ha innlagt vann, samt innlegging av vann i eksisterende bygning, utløser krav om utslippstillatelse etter denne forskriften. Søknadsplikten gjelder uansett avløpsløsning. Det skal således søkes om tillatelse også når avløp går til tett tank.

Det skal også innhentes utslippstillatelse når etablerte, tillatte utslipp skal økes vesentlig. Installering av vannklosett, dusj, bad, våtrom o.l. vil normalt innebære en slik vesentlig økning av utslippene som krever utslippstillatelse. Det samme gjelder ved utvidelse av eksisterende renseanlegg, f.eks. på grunn av at nye områder kobles til anlegget. En vesentlig økning av utslippet kan bero både på økning i mengde og /eller endring i type utslipp.

Plan- og bygningsloven § 66 nr. 2, jf. § 92, om plikt til tilkobling til avløpsledning gjelder uavhengig av forskriften. Dette innebærer at det ikke kan gis tillatelse til utslipp fra avløpsanlegg hvor tilkopling til avløpsledning følger av plan- og bygningsloven. I tilfeller som nevnt i plan- og bygningsloven § 66 nr. 2 annet ledd, bør det heller ikke gis tillatelse til utslipp fra avløpsanlegg fra fritidseiendommer.

3. ledd: Forskrift om behandling av tillatelser etter forurensningsloven av 16. april 2002 nr 362 har bestemmelser i § 2 om hva en søknad skal inneholde. Søkeren skal redegjøre i søknaden for de punkter som har relevans for den enkelte virksomhet. Det er søkeren som skal sørge for å fremskaffe de opplysningene som etter forurensningsmyndighetens skjønn er nødvendige for å kunne ta stilling til søknaden. Forurensningsmyndigheten kan om nødvendig i enkeltvedtak bestemme hvilke opplysninger søker må fremskaffe i tillegg til de som fremgår av § 2 i saksbehandlingsforskriften. Det følger også av § 6 - 1, jf. forurensningsloven §§ 49 og 51, at kommunen uavhengig av om det foreligger søknad, kan pålegge den ansvarlige å gi de nødvendige opplysninger og foreta resipientundersøkelser og andre utredninger for å få en sak best mulig opplyst.

4. ledd: Utslippstillatelsen faller bort hvis arbeid ikke er igangsatt senest 3 år etter at tillatelse er gitt. Med arbeid menes her arbeid på eller i boligen/ huset. Ved nybygg må det være satt i verk vesentlige tiltak i marken for at arbeid kan sies å være igangsatt. Hvis grunnmuren eller tilsvarende fundament er oppført, må arbeidet sies å være i gang. Utgangspunktet for fristen er når underretning om tillatelsen er kommet frem til søkeren.

Til § 2 - 2

1. ledd Kommunen er myndighet for de anlegg som er under 1.000 PE, og disse konsesjonsbehandles av kommunen, jf. § 1 – 3. Fylkesmannen er myndighet for anlegg som er over 1.000 PE. Verken kommunen eller fylkesmannen skal konsesjonsbehandle offentlige avløpsanlegg som omfattes av rensekravene i §§ 3 – 2 til 3 – 4, herunder mindre offentlige avløpsanlegg som omfattes av fosforkravet.

Det vil være relativt vanlig at kommunen selv søker om utslippstillatelse. Kommunen må behandle slike søknader på samme måte som øvrige søknader om utslippstillatelse. Dette gjelder uansett hvilket kommunalt organ som behandler søknaden og uavhengig av kommunens organisering. Kommunen må i disse sakene organisere seg på en slik måte at habilitetsproblemer

unngås. Avgjørelse av kommunal søknad kan påklages på ordinær måte etter bestemmelsene i § 6 - 4. Det vises i denne sammenhengen til forvaltningsveilederen TA-1741 / 2000 som Statens forurensningstilsyn (SFT) har utgitt.

I utgangspunktet gis tillatelse etter søknad, men i visse tilfeller er det praktisk å gi tillatelse i forbindelse med pålegg uten at det foreligger søknad, jf. første ledd annet punktum. Dette kan være tilfellet hvor et helt område skal oppgradere sine avløpsforhold, og det er mest hensiktsmessig at kommunen gir pålegg til alle huseierne i området istedenfor at alle eierne må utforme en formell søknad. Det kan også være aktuelt at kommunen kommer med et pålegg uten forutgående søknader hvor ulovlige utslipp oppdages. Dersom det, i stedet for krav om at utslippet stanses øyeblikkelig, stilles krav om at forholdene må bli rettet innen en nærmere angitt frist, er det praktisk at forurensningsmyndigheten kan gi de pålegg som er nødvendige for at utslippet kan bli lovlig uten at forurenser utarbeider en søknad. Det presiseres at de vanlige forvaltningsreglene ved enkeltvedtak må følges ved et slikt pålegg, herunder bl.a. reglene om forhåndsvarsel.

2. ledd: Forskrift om behandling av tillatelser etter forurensningsloven av 16.april 2002 nr 362 gjelder behandling av alle saker som omfattes av forurensningsloven §§ 11, 18 og 29. Det betyr at den også gjelder saker som omfattes av egne forskrifter etter forurensningslovgivningen, altså som i dette tilfellet hvor det gis tillatelser etter avløpsforskriften. Dette er nytt i forhold til tidligere saksbehandlingsforskrift. Dette innebærer bl.a. at i tillegg til sakens parter skal også berørte offentlige organer og myndigheter, samt organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår, forhåndsvarsles. Unntak fra forhåndsvarsel til andre enn sakens parter kan bl.a. unnlates dersom vedtaket vil være av mindre miljømessig betydning jf. saksbehandlingsforskriften § 7 andre ledd b). Det vil i hovedsak være tilfellet for saker som gjelder små avløpsanlegg. Kapittel 4 i saksbehandlingsforskriften gjelder IPPC virksomheter, og avløpsanlegg regnes ikke med her..

3. ledd: Det er en forutsetning etter denne bestemmelsen at behandling av søknader om utslippstillatelse og saksbehandlingen etter plan- og bygningsloven skal samordnes for å unngå dobbeltbehandling og for å korte ned behandlingstiden. Det vil være både i kommunens og søkerens interesse at det etableres et samordnet og integrert system slik at saksbehandlingen etter denne forskriften og plan- og bygningsloven blir minst mulig ressurskrevende.

4. ledd: Det følger av denne bestemmelsen at ved avgjørelse av søknad skal forurensningsmessige ulemper vurderes opp mot fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11. Avgjørelsen beror på en helhetsvurdering hvor det skal legges stor vekt på de forurensningsmessige hensynene, men andre faktorer som kommunale planer, økonomi samt hensynet til brukerinteresser knyttet til resipienten, vil også ha betydning ved vurdering av om utslippstillatelse skal gis.

Planlovgivningen er et viktig virkemiddel for å forhindre at forurensningsproblemer oppstår. Selv om et enkelt utslipp kan virke ubetydelig isolert sett, kan det sammen med utslipp i området ellers utgjøre en betydelig forurensning. I henhold til forurensningsloven § 11 tredje ledd første punktum skal kommunen om mulig søke å løse forurensningsspørsmål for større områder under ett og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner. Videre kan kommunen som forurensningsmyndighet i henhold til forurensningsloven § 11 tredje ledd annet punktum, bare gi tillatelse med samtykke fra planmyndigheten dersom virksomheten vil være i strid med endelige planer etter plan- og bygningsloven.

Viktige momenter som bør inngå i vurderingen av søknad om utslippstillatelse, er hvor skadelig det aktuelle utslippet er og om resipienten er sårbar. Mulighetene for fortykning av utslippet må vurderes nøye slik at det ikke oppstår hygieniske ulemper, begroing, misfarging, luktulemper etc. Dette er spesielt viktig i sårbare resipienter hvor selv mindre utslipp kan medføre slike ulemper

som nevnt ovenfor. Tillatelse til utslipp med tilhørende vilkår bør normalt ikke forringe eksisterende miljøkvalitet. Dersom utslippet vil ha forurensningsmessige virkninger nedstrøms, er det viktig at det blir tatt tilstrekkelig hensyn til berørte nabokommuners interesser. Planer med fastsatte miljømål for vannforekomstene i kommunen vil kunne være et viktig hjelpemiddel i denne sammenhengen. Det kan også være aktuelt med tilsvarende regionale planer i tilfeller hvor flere kommuner har felles vassdrag og sjøområder. Det vises i denne sammenhengen til "Miljømål for vannforekomstene - retningslinjer og anbefalte miljøkvalitetsnormer", SFT retningslinjer 97:02, TA-1500 / 1997.

Brukerinteresser knyttet til resipienten vil ha stor betydning for hvor strenge krav som bør settes ved en eventuell utslippstillatelse. Dette gjelder spesielt i de resipientene der de hygieniske forholdene er av betydning for bruken. Vurderinger fra kommunehelsetjenesten i kommunen skal her tillegges stor vekt og vil få betydning i vurderingen av om utslippstillatelse skal gis eller ikke.

Det er behov for samordning med annet regelverk. Rundskriv I-33/90 fra Sosial- og helsedepartementet beskriver kommunens plikt til samordnet behandling av saker som berører både miljøvern- og helsemyndighetene i kommunen. Dette gjelder blant annet samordning med behandling av søknaden etter forskrift av 22. februar 1980 nr. 22 om utslipp av avløpsvann. (Denne forskriften er nå foreslått opphevet og inntatt i forslag til forskrift om miljørettet helsevern.)

5. ledd: Forurensningsmyndigheten kan sette de vilkårene som er nødvendige for å motvirke at utslippet fører til skade eller ulempe. Herunder kan stilles krav til restutslipp, overløp, resipientundersøkelser, tekniske løsninger, internkontroll, målinger, rapportering m.m., jf. forurensningsloven § 16. Ved fastsettelse av vilkår er det viktig å sette vilkårene slik at det er lett å kontrollere om de overholdes.

Når kommunen skal sette vilkår ved utslipp av oljeholdig avløpsvann fra bensinstasjoner, motorverksteder og andre lignende virksomheter, som går direkte til resipient eller skal tilknyttes private avløpssystemer, er det naturlig at kommunen tar utgangspunkt i de selvbærende krav som fremgår av § 5–2.

Til § 2 - 3

1. ledd For utslipp fra avløpsanlegg som ikke overstiger 1.000 PE og for utslipp av oljeholdig avløpsvann til en vannforekomst, kan kommunen fastsette lokale, selvbærende forskrifter som trer i stedet for tillatelser. I og med at slike forskrifter skal tre i stedet for tillatelser, må alle krav som skal regulere utslippene gå klart frem av forskriften. En lokal forskrift bør f.eks. inneholde krav til restutslipp til resipienten, og eventuelle krav til tekniske løsninger ved små anlegg der utslippet kan løses ved standardkrav, slik at hensynet til resipienten ivaretas i tilstrekkelig grad. Ved fastsettelsen av lokal forskrift må kommunen sørge for at hensynet til resipienten ivaretas. Dette betyr at kommunen i den lokale forskriften bl.a. kan fastsette forbud mot utslipp til enkelte resipienter.

2. ledd Kommunen kan videre fastsette et meldingssystem i den lokale forskriften og gi nærmere bestemmelser om hvordan et slikt system skal utformes. Innføringen av et meldingssystem vil gi berørte tredjeparter anledning til å uttale seg i konkrete utslippssaker selv om det er fastsatt lokale forskrifter. Meldingssystemet kan utformes slik at den ansvarlige melder fra direkte til kommunen og/eller til berørte tredjepersoner for at disse skal kunne ivareta sine interesser. Kommunen kan da på eget initiativ eller på bakgrunn av innsigelser mot etablering av utslipp, ta den enkelte saken opp til ordinær saksbehandling etter § 2 - 2, og vurdere om det er behov for andre utslippskrav enn de som fremgår av lokal forskrift. Alternativt kan kommunen utforme den lokale forskriften slik at kommunen med hjemmel i den lokale forskriften, og innen et visst antall uker, kan fastsette tilleggskrav.

Fastsettelsen av lokale forskrifter følger forvaltningslovens regler i kapittel 7. For øvrig vises til en mal for lokale forskrifter i forvaltningsveilederen (TA-1741 / 2000).

Til § 2 - 4

Bestemmelsen gjelder nye utslipp eller utslipp som økes vesentlig som omfattes av rensekravene i kap. 3.

Bakgrunnen for at det stilles krav om melding er at forurensningsmyndigheten skal kunne vurdere om det skal stilles strengere eller supplerende krav. Det dreier seg først og fremst om å vurdere krav som bestemmelsene i kap. 4 ikke greier å fange tilstrekkelig godt nok opp grunnet lokale resipientforhold eller brukerkonflikter. For eksempel gjelder det konkretisering av utslippssted og -dyp. I sjeldnere tilfeller kan det være aktuelt å sette spesifikke krav til lukt.

Fristene må overholdes og regnes fra den dato fullstendig søknad er mottatt. Dersom fristen på 6 uker ikke overholdes i en sak, må forurensningsmyndigheten i stedet vurdere hvorvidt det er hjemmel for strengere krav i medhold av § 3 – 12, som betinger at forurensningsloven § 18 kan etterleves.

I henhold til god forvaltningsskikk bør det gis tilbakemelding til innsender av melding i de tilfellene hvor forurensningsmyndigheten kommer til at det ikke skal fastsettes særlige krav utover de som fremgår av § 5 – 2. Det kan samtidig opplyses om rapporteringsplikten i § 6 – 2 dersom anlegget er større enn 50 PE.

Til § 2 - 5

Med utslipp som nevnt i første punktum, menes utslipp etablert før 15. mai 1972. I tillegg omfattes utslipp som ble etablert etter dette tidspunktet, men før utslippet ble søknadspliktig ved senere revisjoner av forskriften. Slike utslipp er lovlige uten tillatelse etter denne forskriften. Kommunen kan likevel fastsette en frist for når slike utslipp er ulovlige. Forurensere må da sende inn en søknad i god tid før fristen utløper, slik at kommunen har tilstrekkelig tid til å vurdere om tillatelse skal gis. Alternativt må forurenseren stanse det ulovlige utslippet. Denne myndigheten må utøves slik at en unngår forskjellsbehandling og være begrunnet i forurensningsmessige hensyn. Større områder bør sees under ett og oppryddingstiltak gjennomføres slik at de utslippene som forurensere mest, blir tatt først.

Kommunen kan i tillegg fastsette i forskrift at utslipp er ulovlig etter en fastsatt frist for et bestemt område. Dette er praktisk hvor et bestemt område skal oppgraderes samtidig, og kommunen slipper da å fatte enkeltvedtak for alle utslippene.

Kapittel 3

Med kommunalt avløpsvann menes avløpsvann som samles opp og føres i et offentlig avløpsnett, jf. § 1 – 4 b). Kravene i kap. 3 gjelder kommunalt avløpsvann. I motsetning til § 3 – 1 gjelder de andre bestemmelsene i kap. 3 ikke alle offentlige avløpsanlegg, jf. kommentaren til § 1 – 2.

Til § 3 - 1

1. ledd: Kravene gjelder alle offentlig avløpsnett, herunder de som allerede er etablert. Bestemmelsen tar utgangspunkt i bruk av best tilgjengelig teknologi, ut fra kunnskap om bl.a. fremtidige endringer i tidspunkt, frekvens og størrelse på tilført avløpsvann, herunder også overvann. Bestemmelsen tar i tillegg utgangspunkt i best praksis basert på driftsrelatert kompetanse. Det kan medføre store kostnader å tilfredsstille disse kravene. Bestemmelsen har derfor en reservasjon mot investeringer som har uforholdsmessige kostnader, som særlig kommer til anvendelse for eksisterende avløpsnett. Hoved målet er å sikre at avløpsnettet er funksjonelt i dets levetid, og slik at kommende generasjon ikke påføres store vedlikeholds- og oppgraderingskostnader.

2. ledd: Ettersom det ikke i praksis lar seg gjøre å bygge avløpsnett og renseanlegg som gjør det mulig å rense alt avløpsvann under forhold som for eksempel usedvanlig kraftig nedbør, snøsmelting eller høyt flomål, har forurensningsmyndigheten en særskilt hjemmel til å fatte vedtak om tiltak for å begrense forurensning ved regnvannsoverløp. Slike tiltak kan bl.a. basere seg på fortynningshastighet eller kapasitet i forhold til gjennomstrømningen ved tørt vær eller angi et antall overløp per år som kan godtas.

3. ledd: Det påhviler den ansvarlige å ha et internkontrollsystem, hvor det blant annet skal fastsettes mål for helse, miljø og sikkerhet, kartlegges potensielle utslippsfarer og hvor det foretas risikovurderinger. Det påhviler den ansvarlige å iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav i utslippstillatelsen. For eksempel påhviler det den ansvarlige å sette inn tilstrekkelig med tiltak (aggregat, pumpe, fordrøyningsbasseng eller liknende) for å hindre utslipp via nødoverløp. Bestemmelsen gjelder alle overløp og andre lekkasjer på avløpsnettet.

Til § 3 – 2, 3 – 3 og 3 – 4

Rensekravene, som trer i kraft 31.12.2006, er avhengig av størrelse på tettbebyggelsen, type resipient (ferskvann, sjø, elvemunning), resipientens tilstand, bygging av nye renseanlegg og vesentlig endring av eksisterende renseanlegg. Det vises til kap. 4.2 i SFTs veileder *Resipientundersøkelser i fjorder og kystfarvann – EUs avløpsdirektiv* (TA-1890/2002) for nærmere informasjon om utslipp til elvemunning.

Et renseanlegg regnes som eksisterende dersom byggestart fant sted 1.7.2004. Eksisterende renseanlegg med 90 % fosforfjerning får ikke krav til rensing av BOF_5 og KOF_{CR} . Denne bestemmelsen omfatter ikke avløpsanlegg med krav til nitrogenfjerning eller avløpsanlegg med kun sekundærrensing.

Det er forventet at eksisterende kjemiske renseanlegg vil bli oppgradert for å kunne etterkomme sekundærrensing ved endt levetid. Om et anlegg endres vesentlig må baseres på en helhetsvurdering av saken. Her nevnes enkelte forhold som kan innebære en vesentlig endring, for eksempel:

1. Ny etablering; etablering av nytt renseanlegg, som f.eks når eksisterende anlegg saneres til fordel for etablering av nytt fellesanlegg.
2. Kapasitet: Vesentlig kapasitetsøkning (på omtrent 25%).

3. Økonomi: Vesentlige investering i hel eller delvis utskifting eller oppgradering av avløpsanlegg som medfører at merkostnaden ved å innføre sekundærrensing blir relativt liten.
4. Teknisk løsning: Omfattende forbedring eller modernisering av hele eller deler av renseprosessen.

Det er forurensningsmyndigheten som fører tilsyn med om vesentlig endring har funnet sted eller ikke på bakgrunn av informasjon oppgitt av den ansvarlige for avløpsanlegget. Normalt vedlikehold regnes ikke som vesentlig endring.

Den ansvarlige for kommunalt avløpsvann fra tettbebyggelse med samlet utslipp større enn 10.000 PE til sjø og større enn 2.000 PE til ferskvann eller elvemunning bør planlegge og tilrettelegge for sekundærrensing selv om avløpsanlegget ennå ikke har fått krav til sekundærrensing.

I de tilfeller fylkesmannen tillater unntak fra sekundærrensekravet, jf. § 3 - 3 fjerde ledd, skal kopi av undersøkelsesrapporten og en oppsummeringsrapport på engelsk sendes ESA via SFT og Miljøverndepartementet. Unntak kan bare gis dersom alle betingelser er oppfylt. ESA kan etterkontrollere om vilkårene for unntak er oppfylt. Unntak fra sekundærrensekravet for tettbebyggelse større enn 150.000 er særlig strenge, jf. § 3 – 3 femte ledd. I EU er det bare gitt ett slikt unntak. Det er kun ESA som kan gi slike unntak. Undersøkelsene må være svært grundige og med anerkjent metodikk, for eventuelt å kunne brukes som dokumentasjon i en søknad via norske myndigheter overfor ESA om unntak. Det vises til kap. 4.3 og 4.4 i SFTs veileder *Resipientundersøkelser i fjorder og kystfarvann – EUs avløpsdirektiv (TA-1890/2002)* for nærmere informasjon om unntaksmulighetene.

Til § 3 - 5

Bestemmelsen angir de hovedhensyn som skal ivaretas når den ansvarlige skal lokalisere utslippet, bestemme utslippsdyp og -anordning. Bestemmelsen gjelder anlegg som omfattes av rensekravene i §§ 3 – 2 til 3 – 4. Vilkår knyttet til utslippssted, -dyp og -anordning gitt i eksisterende tillatelser som oppheves fortsetter å gjelde, jf. § 6 – 9. For nye anlegg medfører krav om melding i § 2 – 4 at kommunen (under 1000 PE) eller fylkesmannen (over 1000 PE) kan stille spesifikke krav til utslipp i medhold av forskriften § 2 – 4 annet ledd. For eksisterende anlegg kan slike krav stilles i medhold av § 3 – 12 første ledd.

Til § 3 – 6

Bestemmelsen angir de hovedhensyn som skal ivaretas når den ansvarlige skal begrense eventuelle luktulemper. Bestemmelsen gjelder anlegg som omfattes av rensekravene i §§ 3 – 2 til 3 – 4. For nye anlegg medfører krav om melding i § 2 – 4 at kommunen (under 1.000 PE) eller fylkesmannen (over 1.000 PE) i medhold av § 2 – 4 annet ledd kan stille spesifikke krav. For eksisterende anlegg kan slike krav stilles i medhold av § 3 – 12 første ledd.

Det forhold at naboklager skal registreres og oppbevares av anleggseier er av hensyn til kontrollen med anlegget og ev. videre oppfølging med strengere krav enn det som fremgår av forskriften.

Til § 3 - 7

Bestemmelsen fastsetter at den ansvarlige for utslippet plikter å igangsette overvåking i den hensikt å bidra med sammenstilte data som gir grunnlag for statlige myndigheters revidering av følsomme, normale og mindre følsomme områder, jf. § 6 – 3. I tillegg bidrar statlige forurensningsmyndigheter med nasjonal overvåking av kystfarvannet. Bestemmelsen er utformet på bakgrunn av krav i avløpsdirektivet om revidering av områdeinndelingen hvert fjerde år og om overvåking.

I mindre følsomme områder trenger overvåkingen normalt bare omfatte de lokale resipientene, jf. kriteriene for identifisering av et følsomt område i vedlegg 1. Siden norske renseanlegg med utslipp til ferskvannsføremøter etterkommer direktivets fosforfjerningskrav fullt ut, er det, ut fra denne bestemmelsen, ikke nødvendig å overvåke ferskvannsføremøstene.

Følsomme områder overvåkes slik at behovet for nitrogenfjerning kan vurderes (med unntak for anlegg som allerede har nitrogenfjerning). Det samme gjelder tettbebyggelse større enn 10.000 PE som ligger i nedbørfeltene til følsomme områder i sjø, siden direktivet krever at tettbebyggelse som bidrar med til forurensning av de følsomme områdene også skal vurderes med tanke på nitrogenfjerning.

Det vises til kap. 4.5 i SFTs veileder *Resipientundersøkelser i fjorder og kystfarvann – EUs avløpsdirektiv* (TA-1890/2002) for nærmere informasjon.

Fylkesmannen kan med hjemmel i forurensningsloven § 51 gi pålegg som utfyller bestemmelsene i denne paragraf. Fylkesmannen kan også gi pålegg om overvåking eller undersøkelser ut fra hensyn som denne bestemmelsen ikke omfatter.

Til § 3 - 8

1. ledd: Eventuelle fremtidige (i anleggets levetid) endringer i klimatiske forhold bør ligge til grunn for lokalisering og utforming av renseanlegget.

2. ledd: Siden grensene er fastsatt ut fra største ukentlige mengde (med unntak for uvanlige forhold), jf. § 1 – 4 bokstav j), vil omfanget av dokumentasjon være størst for anlegg og tettbebyggelse med utslipp under en av grensene. Det bør også tas hensyn til eventuelle økninger i belastning i anleggets levetid, for eksempel grunnet økning i tettbebyggelsens størrelse eller påkobling av avløpsvann fra næringsmiddelindustri.

Ofte må målinger suppleres med beregninger og det henvises til § 1 – 4 bokstav j) og NORVAR notat *Spesifikk produksjon av BOF_5/BOF_7 , beregning av PE, relevante koeffisienter*, utarbeidet av Aquateam 10.9.2002.

3. ledd Med ombruk menes gjenbruk, resirkulering eller lignende. Bestemmelsen implementerer avløpsdirektivet art. 14. nr 1. første punktum.

Til § 3 – 9

Det vises til norsk standard for vannundersøkelse, prøvetaking del 10: Veiledning i prøvetaking av avløpsvann (ISO 5667-10:1992) for informasjon om vannføringsmåling, prøvetakere, prøvetaking, konservering og analyse av avløpsvann. NORVAR har også laget en veileder for prøvetaking av avløpsvann (prosjektrapport 82/1997). NORVAR notat *Kan det innføres et alternativ krav til renseeffekt for suspendert stoff på primærrenseanlegg*, utarbeidet av Aquateam 10.9.2002, belyser at det må legges ned et betydelig arbeid i å få tatt representative prøver av innløpsvannet.

1. ledd Vannføringsmålingen skal gi et mål på mengden av tilført avløpsvann og man må passe på at eventuelle returstrømmer ikke inngår. Det er vanligst å måle vannføringen ved innløp foran returstrømmer og/eller ved utløp. Vannmålingen bør utføres med en usikkerhet på maksimum + / - 10 %.

2. ledd Med en representativ prøve av tilført avløpsvann menes:

1. Avløpsvann fra innløpet til et renseanlegg, oppstrøms eventuelle tilbakeføringer av returstrømmer som for eksempel rejeftvann.

2. Avløpsvann tatt fra et punkt der hele vannstrømmen kan fanges opp og som har god omblending. Eksempler er pumpeump / utløp fra pumpesummer, rør under trykk, vannsprang eller kanaler med god vannrotasjon fra for eksempel lufttilsetting.

Med en representativ prøve av rensset avløpsvann menes:

1. Avløpsvann fra et punkt så nær utslippspunktet som mulig.
2. Avløpsvann som ikke er kunstig fortynnet med hensikt.
3. Avløpsvann tatt fra et prøvested der hele vannstrømmen kan fanges opp og som har god omblending

Prøver, herunder delprøver til blandprøver, konserveres i henhold til Norsk Standard, for eksempel NS-EN 1899-1, rett etter at prøven eller delprøven er tatt. Dette medfører behov for konservering på prøvetakingsstedet til en temperatur på 0 - 4°C.

Til § 3 - 10

Fylkesmannen kan i medhold av § 3– 10 annet ledd bestemme at det kan analyseres på for eksempel TOC eller BOF_r. Den ansvarlige må i forkant ha påvist en høy statistisk korrelasjon mellom ønsket parameter og parameterne utslippskontrollen ønskes basert på. Rapporteringen til statlige myndigheter må være basert på BOF_s, KOF_{cr} og SS.

En høy statistisk korrelasjon innebærer at korrelasjonen er meget høy og at den er basert på et tilstrekkelig antall prøver tatt gjennom en periode på ett år. Korrelasjonen, r, bør overstige 0.90, basert på 10 eller flere prøver fra hvert kvartal over ett år. Vesentlige endringer medfører at korrelasjonen må justeres. Korrelasjonen bør derfor beregnes på nytt når det skjer vesentlige endringer i avløpsvannets karakteristikk, og helst ikke sjeldnere enn hvert 4. år.

Analyser i henhold til bokstav c) og d) tilsier bruk av godkjente analysemetoder med deteksjonsgrenser som gir reelle verdier. Analysemetoder for metaller bør ha deteksjonsgrense på µg / l eller lavere. Analysemetoder for miljøgifter bør ha deteksjonsgrense på ng / l eller lavere. Analysemetoder for bromerte flammehemmere bør for eksempel ha deteksjonsgrense på 0.1 ng / l. Fylkesmannen kan gi unntak etter § 3 - 12 dersom enkelte parametre påvises som ubetydelige.

Stoffer av størst interesse:

Bromerte flammehemmer: penta-, okta- og deka-BromDifenylEter (-BDE), TetraBromBisPhenol A (TBBA) og HeksaBromCykloDodekan (HBCD).

Polysykliske aromatiske hydrokarboner (? 16 EPA PAH): Inkluderer de 16 PAH forbindelsene i EPA protokoll 8310: Naftalen, acenaftylen, acenaften, fluoren, fenantren, antracen, pyren, fluoranten, krysen/trifenylen, benzo(a)antracen, benzo(b,j,k)fluorantener, benzo(a)pyren, dibenzo(a,h)antracen, indeno(1,2,3-c,d)pyren og benzo(g,h,i)perylene.

Med ? **PCB**, menes summen av de 7 enkeltforbindelsene av polyklorete bifenyl nr. 28, 52, 101, 118, 138, 153 og 180.

Med **DEHP** menes diethylheksylftalat.

Til § 3 - 11

3. ledd: Analyseresultatene skal i henhold til § 3– 11 fjerde ledd korrigeres for urensset eller delvis rensset avløpsvann i overløp i eller ved renseanlegget i en prøvetakingsperiode. For å få til en slik korrigering må man ha måleutstyr på renseanlegget som registrerer dette, jf. kravet i § 3– 9 fjerde ledd.

4. ledd: I utgangspunktet tas prøver uansett hvor uvanlige omstendighetene på renseanlegget er i prøveperioden. Prøvene kan avskrives dersom analyseverdiene er ekstreme på grunn av uvanlige forhold som anleggseier ikke med rimelig innsats kunne ha gjort tiltak mot.

Eksempler på uvanlige forhold er;

1. Analysefeil som gir ekstreme analyseresultater
2. Værforhold som har forårsaket uforutsette brudd på strømtilførselen til renseanlegget og som ikke kan utbedres ved bruk av eksisterende strømgeneratorer på anlegget
3. Streiker som har påvirket renseresultatet
4. Oversvømmelse på anlegget
5. Akutt forgiftning av biomassen i biologisk rensetrinn
6. Akutte og uforutsette utslipp fra virksomheter
7. Kraftig nedbør som gir avløpsmengder som overstiger forventet maksimum over lengre tid og som overstiger renseanleggets kapasitet så fremt dette er dimensjonert etter reelle forhold.

Anleggseier kan søke forurensningsmyndigheten om midlertidig utslippstillatelse etter § 3 - 12 andre ledd i forkant av perioder med spesielt omfattende ombygginger på renseanlegget. Dette gjelder først og fremst situasjoner der midlertidige løsninger for å etterkomme utslippskravene medfører urimelige kostnader og der de forurensningsmessige konsekvensene er ubetydelige.

Til § 3 - 12

1. ledd: For anlegg omfattet av §§ 3 – 2 til 3 – 4 vil oppheving av alle vilkår bortsett fra krav om utslippssted, -anordning og -dyp i eksisterende tillatelser i en overgangsperiode føre til særskilt bruk av denne bestemmelsen. Konkrete vilkår som er særskilt tilpasset helt spesielle lokale resipientforhold eller er fastsatt for å begrense brukekonflikter, kan vurderes fastsatt på nytt i medhold av denne bestemmelsen. Eksempler er konkrete krav til utslipp av luft grunnet luktproblemer, eller konkrete krav om fjerning av andre typer forurensninger enn det som er intensjonene med rensekravene i dette kapittel. Det kan også fastsettes krav om økt prøvetaking for svært store anlegg eller flere analyseparametre over en lengre tidsperiode.

2. ledd: Forurensningsmyndigheten kan unntaksvis lempe på fastsatte krav i tilfeller av omfattende ombygging på avløpsanlegget som ikke uten uforholdmessige store kostnader kan unngås.

3. ledd: Fosforkravet er spesielt tilpasset lokale og regionale resipientforhold. Kravet er i samsvar med det som er avløpssektorens bidrag til å redusere fosfortilførslene til Nordsjøen. I tillegg fastsetter EUs avløpsdirektiv krav om fosforfjerning for mange tettbebyggelser over 10.000 PE (målt i renseeffekt er minimumskravet 80 %). Eventuelle lempninger i fosforkravet bør begrenses til tilfeller hvor kostnadene med å etterkomme kravet avviker vesentlig fra det som er vanlig eller dersom det er bygget et anlegg som i like stor grad som et kjemisk anlegg er tilpasset resipientforholdene.

4. ledd: Av hensyn til å ha en effektiv og oversiktlig utslippskontroll, må kontrollmetodene være like for alle anlegg uansett størrelse som omfattes av et rensekrav. Bestemmelsen er basert på kontrollmetodene i EUs avløpsdirektiv. Det samme gjelder overvåking. Fylkesmannen er likevel gitt en myndighet til å fastsette lempeligere vilkår. For eksempel kan det vurderes hvorvidt det er tilstrekkelig med manuell eller tidskontrollert prøvetaking for småanlegg eller at enkelte analyser av miljøgifter er til liten nytte grunnet verdier som ligger under deteksjonsgrensen. Eventuelle endringer må ikke være i strid med kravene i EUs avløpsdirektiv.

5. ledd: Påslipp som inneholder store mengder organisk stoff, kan få betydning for hvorvidt et offentlig avløpsanlegg omfattes av kravene for BOF_5 og KOF_a i kap. 3. Kravene i kapittel 3 kan etterkommes ved å stille krav til rensing ved kilden for slike påslipp jf. § 5 - 1. Dersom påslippet fra én virksomhet er forholdsvis stort kan virksomhetens renseeffekt tas med i beregningen når rensekrevet for hele avløpsanlegget skal verifiseres. Forutsetningen er at det tas samme type prøver og analyser over samme periode for både virksomhet og offentlig renseanlegg. Relative vannmengder bør måles og kravet til antall prøver jf. § 3 - 12 dobles. Samlet størrelse på avløpsanlegget beregnes i slike tilfeller som om det ikke var rensing hos bedriften.

Kapittel 4

Til § 4 - 1

Bestemmelsen implementerer dumpeforbudet i artikkel 14 nr 3 i EUs avløpsdirektiv. Krav til disponering av slam fremgår av *forskrift av 2. januar 1995 om avløpsslam* (slamforskriften). Slamforskriften implementerer EUs slamdirektiv og ivaretar hensynet til art. 14 nr 1 og 2 i avløpsdirektivet.

1. ledd Med vannforekomst menes innsjø, elv, elvemunning, fjorder og havområder. Kunstige og sterkt modifiserte vannforekomster inngår også i begrepet.

Utover dumping fra fartøyer, lektere og lignende gjelder dumpeforbudet bl.a. også utslipp fra utslippsledninger. Utslipp av for eksempel septikslam via et renseanlegg som oppfyller sekundær- eller tertiærrensekravene i denne forskriften, anses ikke å være i strid med dumpeforbudet.

Slam regnes som avfall og er underlagt bestemmelsene om avfall i forurensningsloven kap. 5. For eksempel er slambehandlingsanlegg underlagt kravet om konsesjonsbehandling etter § 29 i loven, hvor blant annet forholdene i resipienten og minimumskravene i EUs avløpsdirektivet må legges til grunn. Ved mottak av f. eks septikslam på mekaniske renseinnretninger vil mesteparten av slammet bli ført ut i vannforekomsten. En slik praksis må anses for å være omfattet av forbudet mot "utslipp fra rørledninger og på enhver annen måte".

Tilførsel av slam til et renseanlegg får betydning for størrelsen på et avløpsanlegg, jf. § 1 – 4 bokstav j) og for utslippskontrollen.

2. ledd Dumpeforbudet omfatter restprodukter som genereres i renseanlegg for sanitært eller kommunalt avløpsvann. I likhet med slamforskriften omfatter bestemmelsen ikke slam fra renseanlegg for industrielt prosessavløpsvann.

Kapittel 5

Til § 5 - 1

1.ledd: Bestemmelsen gir kommunene et rettslig grunnlag for å fastsette og omgjøre krav til påslipp. Kommunen har myndighet til å føre tilsyn med fastsatte krav jf. § 6 – 1. Kommunene kan stille krav til alle virksomheter som har påslipp til kommunalt nett hvis kommunen får problemer med drift av renseanlegget og / eller å overholde egen utslippstillatelse. For eksempel kan kommunen av hensyn til kravet om sekundærrensing vurdere å regulere store påslipp av organisk stoff. Kommunen kan også stille krav til bedrifter hvis tungmetallinnholdet i slammet blir for høyt i forhold til planlagt disponeringsløsning. Det samme gjelder av hensyn til resipientmessige forhold og brukerkonflikter ved utslippsstedet for avløpsanlegget. Forvaltningslovens bestemmelser om forhåndsvarsling av vedtak må følges. Fylkesmannen er klageinstans jf. forskriften § 6 – 4 andre ledd.

Vedtak fattes på grunnlag av angitte opplysninger. Dersom påslippsvirksomheten opptager ytterligere parametere av betydning eller ønsker å utføre endringer med konsekvenser for påslippets karakteristikk, er det opp til virksomheten å ta kontakt med kommunen om dette.

Det er ingen PE-begrensning i kommunens myndighet til å regulere påslipp i enkeltvedtak eller i forskrift.

Kommunen er ikke forurensningsmyndighet for selve industrivirksomheten som har påslipp til offentlig avløpsnett. Myndigheten ligger fortsatt hos fylkesmannen eller SFT. Kommunen får med denne bestemmelsen en generell adgang til å stille vilkår til påslipp til offentlig avløpsnett. Dersom en virksomhet i liten grad medfører støy eller luktproblemer, kan det være hensiktsmessig at virksomheten kun reguleres av kommunen. Det gjelder særlig virksomheter som har påslipp av partikulært materiale, organisk stoff eller næringssalt.

Bestemmelser omfatter tiltak overfor alle typer forurensende stoff som finnes i avløpsvannet, herunder også illeluktende gasser.

Bokstav a) omfatter krav til temperatur, volum, pH og andre krav til konsentrasjon, sammensetning og mengde. Krav til renseeffekt kan stilles i situasjoner der fylkesmannen har tillatt tilpasninger i medhold av § 3 - 12 femte ledd.

Bokstav b) omfatter krav til fettavskiller eller silanordning for avløpsvann der det er forholdsmessig vanskelig eller lite hensiktsmessig å stille krav til innhold og mengde. Eksempler er virksomheter som driver med potetskrelling og rekeskrelling. Med tilhørende vilkår menes for eksempel krav til tømmefrekvens.

Bokstav c) omfatter krav om at det skal være praktisk mulig å ta representative prøver av påslipp til offentlig avløpsnett på en sikker måte.

Bokstav d) omfatter krav om varsling av uforutsette hendelser som medfører unormale eller akutte påslipp som overskrider fastsatte vilkår.

Bokstav e) omfatter krav til måleprogram, herunder målepunkter og målefrekvens, akkreditering, rapportering og drift av renseanlegg som for eksempel tømmefrekvens.

Tall 6) omfatter tiltak overfor påslipp som er nødvendig grunnet hensynet til de ansatte hos anleggseier, siden de blir utsatt for avløpsvann fra andre virksomheter. Påslipp kan medføre problemer nedstrøms i avløpsnettet, for eksempel i form av luktproblemer for anleggseier. Kommunen kan derimot ikke sette krav til iverksettelse av tiltak overfor problemer anleggseier selv har generert, da dette er et sidehensyn i forurensningslovens forstand jf. forurensningsloven

§ 1 andre ledd. Arbeidsmiljømessige hensyn fanges opp av annet regelverk som ligger utenfor forurensningsmyndighetens myndighetsområde.

Kommunen kan med hjemmel i § 5 – 1 første ledd stille tilleggskrav utover de som følger av § 5 – 2 første ledd til påslipp av oljeholdig avløpsvann, så fremt betingelsene i forurensningsloven § 18 er oppfylt jf. forskriften § 5 – 1 fjerde ledd. Tilleggskrav kan være andre eller strengere krav enn det som fremgår av forskriften, men kommunen kan ikke lempe på kravene stilt i forskriften. Tilleggskrav kan omfatte utslippskrav til andre parametere som f.eks. tungmetaller, organiske miljøgifter, pH etc. og skjerpede krav til olje i avløpsvannet. De kan også omfatte krav til drift og tilsyn med anlegg samt krav til registrering og rapportering av utslipp o.l. Som en del av rensekravene kan kommunen fastsette krav til utslippskontroll.

Kommunen kan delegere påslippsmyndighet til interkommunale selskaper, men ikke til private. Dette følger av forurensningsloven § 83.

2. ledd: Med virksomhet menes bl.a. gatekjøkken, hotell, campingplasser og fornøylesparker.

3. ledd: Når krav fastsettes i medhold av § 5 – 1 første ledd, bør forurenseren kunne regne med at kravene vil gjelde for en tid og må kunne innrette seg etter dette. Krav kan kun oppheves, endres eller suppleres dersom vilkårene i forurensningsloven § 18 er tilstede. Det kan bl.a. fastsettes strengere krav dersom det viser seg at skaden eller ulempen ved påslippet blir vesentlig større eller annerledes enn ventet da kravene ble gitt, eller dersom skaden eller ulempen kan reduseres uten urimelig kostnad for påslippsvirksomheten. Krav kan for eksempel lempes på dersom kravene er unødvendige for å motvirke forurensninger. Det fremgår videre av forurensningsloven § 18 at forurensningsmyndigheten skal ta hensyn til kostnadene en endring eller omgjøring vil påføre virksomheten og de fordeler og ulemper endringen eller omgjøringen for øvrig vil medføre.

Fastsettelse av krav overfor eksisterende påslipp som er så strenge at virksomheten må stoppe påslippet, må vurderes etter de samme kriterier som gjelder ved tilbakekalling av utslippstillatelse dersom virksomheten må nedlegges.

Til § 5 – 2

1. ledd: Grenseverdien som gjelder fra 1.7.2004 på 100 mg/liter er i samsvar med intensjonen i tidligere forskrift av 1. oktober 1983 om utslipp av oljeholdig avløpsvann og om bruk og merking av avfettingsmidler. Grenseverdien som gjelder fra 1.1.2006 på 50 mg/liter sikrer større grad av samsvar mellom krav til samme utslippsparameter som gjelder for andre typer virksomheter. For de fleste virksomheter som omfattes av bestemmelsen, vil kravet normalt kunne overholdes gjennom etablering av hensiktsmessige drifts- og vedlikeholdsrutiner og gjennom bevisst valg av vaske- og avfettingsmidler.

Hvis kommunen ønsker å stille krav til påslipp av oljeholdig avløpsvann til andre virksomheter enn de som følger av andre ledd, kan kommunen gjøre det i medhold av den generelle påslippshjemmelen i § 5 – 1 første ledd.

Oljeholdig avrenning fra brannøvelsesplasser og flyplasser konsesjonsbehandles av fylkesmannen.

2. ledd: Kravet om installering av sandfang og oljeutskiller er satt både for å sikre forsvarlig kvalitet på avløpsvannet, og for å sikre mot akuttutslipp av olje ved søl, lekkasjer o.l.

Det er den som er ansvarlig for virksomheten som har ansvar for at sandfang og oljeutskiller, eller eventuelt annet utstyr som kommunen har godkjent i stedet for sandfang og oljeutskiller, er dimensjonert i forhold til den belastning som reelt kan tenkes forekomme. De fleste eksisterende

anlegg skal være dimensjonert i samsvar med de retningslinjer for dimensjonering som var gitt i tidligere forskrift om oljeholdig avløpsvann m.v. Det pågår for tiden arbeid med egen europeisk standard; prEN 858-2 *Utskillere for lette væsker* (f.eks. olje og bensin). Den kan til en viss grad være til nytte for dimensjonering m.v. av nye anlegg og ved ombygginger i eksisterende anlegg. Et anlegg i samsvar med standarden er imidlertid ingen garanti for at grenseverdiene fastsatt i denne forskrift kan overholdes.

Virksomhetene plikter å vise aktsomhet for å unngå at utslipp påslipp fører til vesentlige forurensningsmessige skader eller ulemper. Slik aktsomhetsplikt følger både av forurensningsloven § 7 og produktkontrollloven § 3. Aktsomheten gjelder også med hensyn til valg av kjemikalier og stoffer som anvendes i virksomheten, slik at påslippene medfører minst mulig fare for forurensning.

I henhold til forskrift om farlig avfall § 8, skal spesialavfall leveres minimum en gang pr. år dersom mengden overstiger 1 kg. Normalt vil dette gjelde avfall samlet opp i oljeutskilleren, noe som innebærer at oljeutskilleren skal tømmes minimum en gang pr. år.

3. ledd: For analyse av olje i avløpsvannet forutsettes benyttet den til enhver tid gjeldende Norsk Standard for analyse av olje i vann. Det skal analyseres for upolare hydrokarboner. Annen metode kan bare benyttes dersom det kan dokumenteres at denne gir tilsvarende resultat som nevnte standard.

Virksomhetens plikt til å kunne dokumentere at kravene til utslipp av oljeholdig avløpsvann til offentlig avløpsnett er overholdt, må sees i sammenheng med kravene i forskrift av 6. desember 1996 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), som gjelder dersom virksomheten har ansatte. Denne forskriften stiller ytterligere krav til dokumentasjon, bl.a. plikter virksomheten å ha oversikt over annet relevant regelverk og fastsette rutiner for hvordan dette overholdes.

5. ledd: Nyetablerte virksomheter som omfattes av § 5 - 2 må ikke sette i verk påslipp uten å sende melding til kommunen. Ved påslipp av oljeholdig avløpsvann fra nyetablerte virksomheter, skal det i meldingen som sendes kommunen gis tilstrekkelige opplysninger til at kommunen kan vurdere om det skal stilles tilleggskrav utover det som er stilt i denne bestemmelsen.

Meldingen bør derfor bl.a. inneholde:

- Beskrivelse av virksomheten, inkl. kartmateriale som viser beliggenhet, samt situasjonstegning som bl.a. viser plassering av kraner, sluk og eventuelt renseutstyr.
- Beskrivelse av hvilke prosesser og aktiviteter som kan gi oljeholdig avløpsvann, inkl. hvilke typer kjemikalier, vaske- og avfettingsmidler etc., som vil bli benyttet.
- Opplysninger om omfang av påslipp og potensialet for uhellsutslipp.

Kommunen kan kreve de opplysninger som anses nødvendige for å foreta en forsvarlig vurdering av saken.

Kravet om at melding skal sendes kommunen sammen med søknad om byggetillatelse, er satt fordi dette vil gi mulighet for en hensiktsmessig og koordinert behandling av saken i kommunen. Det er også naturlig å se melding og søknad om byggetillatelse i sammenheng fordi eventuelle tilleggskrav til påslippet kan påvirke bygningstekniske forhold.

For eksisterende virksomheter gjelder tilsvarende krav til melding ved større ombyggingsarbeider eller vesentlig økning av utslipp av påslipp av oljeholdig avløpsvann.

Med større ombyggingsarbeider menes her ombygginger som kan påvirke påslippsforholdene ved virksomheten, eller som er slik at det vil være naturlig for forurensningsmyndighetene å vurdere å stille tilleggskrav knyttet til påslipp av oljeholdig avløpsvann i forbindelse med ombyggingsarbeidene. Dette kan f.eks. være krav om installering av målekum i forbindelse med allerede planlagt arbeid som berører bedriftens rørsystemer.

Med vesentlig økning av oljeholdig avløpsvann menes her økning i spillvannmengde på anslagsvis 30 %. Med vesentlig økning kan også menes at innholdet av forurensninger i spillvannet øker, f.eks. som følge av prosessendringer som gir andre kjemikalier / stoffer eller økte konsentrasjoner av olje i avløpet.

I den grad meldeplikten for eksisterende virksomheter gjelder endringer som også medfører søknad om byggetillatelse, skal melding også i dette tilfellet sendes kommunen sammen med søknad om byggetillatelse.

I henhold til god forvaltningsskikk skal det gis tilbakemelding til innsender av melding i de tilfellene hvor kommunen kommer til at det ikke skal fastsettes særlige krav utover de som fremgår av § 5 – 2.

Til § 5 – 3 Fotokjemikalier

Fotokjemikalier som brukes innen foto, røntgen- og grafisk virksomhet, brukte som ubrukte, samt skyllevann, inneholder en rekke komponenter som kan forårsake skader på miljøet. Enkelte komponenter kan også føre til korrosjon på avløpsnett og driftsproblemer for avløpsanlegget.

Bedrifter som genererer spesialavfall fra prosesser innen foto-, røntgen- og grafisk virksomhet plikter å sørge for at avfallet blir håndtert på en forsvarlig måte. Bedriftene må selv betale kostnadene ved avfallbehandlingen. Det er forbudt å helle kjemikaliene i utslagsvasken. Det er heller ikke tillatt å slippe ut fotokjemikalier som blekefiks, fiks og blekebad i avløpet. Disse kjemikaliene må leveres til godkjent mottaker av spesialavfall.

Skyllevann inneholder varierende mengder sølv. Dersom skyllevannet inneholder mer enn 0,1 mg sølv pr. liter må det avsvølves til under denne grensen før påslipp. Fortynning er forbudt for å overholde denne grensen.

Kommunen kan i medhold av § 5 – 1 første ledd fastsette tilleggskrav til virksomheter innen foto, røntgen og grafisk industri som har påslipp til offentlig avløpsnett.

De virksomhetene som driver med innsamling, mottak eller behandling av fotokjemikalier må ha tillatelse etter spesialavfallsforskriften § 6.

Virksomheter innen foto, røntgen og grafisk industri som har direkte utslipp til resipient av fotokjemikalier må ha en tillatelse til dette utslippet jf. forskriften § 2 – 1 første ledd.

Til § 5 – 4 Amalgam

Påslipp av amalgamholdig avløpsvann omfatter bl.a. utslipp fra fontene og vakuumsug. Fast avfall med høyt innhold av amalgam, for eksempel fra rengjøring av siler / filtre, skal ikke helles i vask, men i størst mulig grad samles opp og leveres til godkjent mottaker av spesialavfall. Kravet om rensing i forskriften medfører at det uansett ikke er adgang til å slippe amalgamholdig avfall ut i vask o.l. dersom denne ikke har tilkoblet amalgamavskiller. Avsetninger av amalgam i avløpsrør representerer et problem som det må tas hensyn til ved installering av amalgamavskilleren. Avskilleren må monteres slik at risikoen for avsetninger i rørsystemet blir minst mulig.

Amalgamavskiller skal monteres i samsvar med produsentens anvisninger.

Amalgamavskilleren skal vedlikeholdes og avfallsenheten skiftes slik at risikoen for driftsavbrudd og redusert renseeffektivitet reduseres til et minimum. Det vises for øvrig til forskrift om systematisk helse, - miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 6. desember 1996 hvor det fremgår at systematiske tiltak skal sikre og dokumentere at krav i gjeldende forskrifter skal overholdes.

Avskilleren skal være utstyrt med et varsel som trer i kraft når det er behov for å tømme eller skifte avfallsenheten eller når det oppstår funksjonsfeil. Varselet kan gis ved optisk og/eller akustisk signal, eller ved tydelig reduksjon av sugekapasitet og vannløp.

Dersom det benyttes filter eller siler i behandlingsutstyret bør dette være av typen engangsfilter eller engangssil som etter bruk skal levers til godkjent mottaker av spesialavfall. Hensikten er å redusere risikoen for at amalgamholdig avfall fra filter og siler tømmes i vasker som ikke er tilkoblet avskiller.

Amalgamholdig avfall og slam fra amalgamavskillere er farlig avfall og skal leveres og håndteres i samsvar med gjeldende forskrift om farlig avfall av 1 januar 2003. I henhold til forskrift om farlig avfall § 8, skal spesialavfall leveres minimum en gang pr. år dersom mengden overstiger 1 kg.

Kapittel 6

Til § 6 - 1

1. ledd Kommunen og fylkesmannen fører tilsyn med de anlegg de har fått myndighet over. Kommunen og fylkesmannen har fått delegert myndighet generelt innenfor sitt myndighetsområde etter fl. §§ 7, 18, 49 - 51, 58, 73 – 75 og 78 - 79.

Forurensningsmyndigheten skal føre tilsyn med at forskriften og vedtak truffet i medhold av denne følges, jf. forurensningsloven § 48. Forurensningsmyndigheten skal som tilsynsmyndighet ha fri adgang til virksomheten / anlegget, jf. forurensningsloven § 50. Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de disse bemyndiger, inspisere avløpsanlegget til enhver tid. For utøvelse av tilsynet kan forurensningsmyndigheten gi den ansvarlige pålegg om opplysninger og undersøkelser, jf. forurensningsloven §§ 49 og 51.

Tilsynsmyndighet etter forurensningsloven § 48 medfører at forurensningsmyndigheten også er tilsynsmyndighet etter internkontrollforskriften av 6. desember 1996 jf. denne forskrift § 7.

Hvis det er fare for forurensning i strid med forskriften eller slik forurensning har inntrådt, kan forurensningsmyndigheten pålegge den ansvarlige for virksomheten å treffe tiltak innen en nærmere angitt frist, jf. forurensningsloven § 7 fjerde ledd, jf. andre ledd første til tredje punktum.

2. ledd: Forskrift om behandling av tillatelser etter forurensningsloven av 16. april 2002 nr 362 § 12 fastslår at forurensningsmyndigheten på eget initiativ periodisk skal ta tillatelser opp til ny vurdering, blant annet i lys av utviklingen av best tilgjengelige teknikker. Det kan være naturlig hvis man skal foreta endringer av hele bransjer eller grupper.

Utslippstillatelser kan endres etter omgjøringsreglene i forurensningsloven § 18. Dette gjelder både tillatelser gitt av kommunen etter denne forskriften, og gyldige tillatelser som er gitt etter tidligere, nå opphevede regler, jf. § 6 – 10.

Til § 6 – 2

1. ledd Kommunen plikter å rapportere data om alle avløpsanlegg og utslipp fra disse til fylkesmannen. Med dette menes alle sanitære og kommunale avløpsanlegg uavhengig av om kommunen er forurensningsmyndighet eller forurenser. Formålet med bestemmelsen er å sikre at statlige forurensningsmyndigheter kan følge utviklingen på avløpsfeltet over tid, og kunne drive riktig mål- og resultatstyring. Dataene vil også være til hjelp for kommunene.

Rapporteringen erstatter eksisterende rapportering til fylkesmannen. Dataene samles inn via KOSTRA-systemet. Fristen er satt til 15. februar.

Med nødvendige opplysninger om mindre avløpsanlegg og utslipp fra disse menes avløpstekniske data og utslippsdata, herunder slamopplysninger knyttet til det enkelte avløpsanlegg (for eksempel slammengde). Databehovet fremgår av skjemaene som brukes i KOSTRA. Dataene brukes blant annet til å gjennomføre utslippsberegninger. KOSTRA inneholder normalt de opplysningene statlige myndigheter trenger for å følge opp internasjonale avtaler og EU-direktiver på avløpsfeltet. Fylkesmannen kan tilpasse rapporteringen de regionale forhold i henhold til retningslinjer fra SFT til fylkesmennene. Data om utslippets forurensningsmessige effekter som kommunen måtte ha, omfattes også av rapporteringsplikten, som for eksempel ferdigstilte overvåkingsrapporter. Innholdet i rapporteringsplikten vil kunne endre seg over tid.

2. ledd Det fremgår av KOSTRA-skjemaene at det skal være mer utfyllende opplysninger for avløpsanlegg større enn 50 PE enn mindre enn 50 PE, herunder også for private anlegg som campingsplasser o.l. Kommunen bør opplyse til aktuelle private avløpsanlegg om plikten til å rapportere innen 1. februar og hvilke data som skal rapporteres.

3. ledd Statusrapporten skal oversendes ESA så snart den er offentliggjort.

Til § 6 – 3

1. ledd: Plikten til å identifisere og jevnlig revidere en liste over følsomme og mindre følsomme områder følger av bestemmelser i EUs avløpsdirektiv. Listen ble sist revidert 21.2.2001. Ut fra dagens rensekraft, er hensikten med kommende revideringer først og fremst å 1) vurdere en eventuell omklassifisering til normalområde (ev. følsomt område) i et område som er mindre følsomt og 2) vurdere hvorvidt det er behov for nitrogenfjerning i et område som er følsomt.

Det vises til kap. 4.5 i SFTs veileder *Resipientundersøkelser i fjorder og kystfarvann – EUs avløpsdirektiv* (TA-1890/2002) for nærmere informasjon. Veilederen har også et kart som viser dagens inndeling.

2. ledd: Fristen på 7 år fremgår av EUs avløpsdirektiv. Eventuelle strengere krav grunnet revisjon av områdeinndelingen kan fastsettes enten ved å endre bestemmelsen i kapittel 3 i denne forskriften, eller ved å fatte enkeltvedtak som fastsetter nye rensekraft med hjemmel i § 3- 12. I begge tilfeller må forslaget til endring sendes på høring i samsvar med bestemmelsene i forvaltningsloven.

Til § 6 – 4

1. ledd: Der myndigheten i forskriften er lagt til kommunen menes kommunestyret. Kommunestyret kan og vil i mange tilfeller delegerer denne myndigheten til andre kommunale organer. Der denne myndigheten er delegert, skal klage på enkeltvedtak behandles av kommunestyret eller særskilt klagenemnd. Når kommunestyret selv har truffet vedtaket, skal fylkesmannen behandle klagen.

Behandling av søknader etter forskriften vil i de fleste tilfeller henge nøye sammen med byggesaksbehandlingen. Det bør derfor tas hensyn til dette ved eventuell delegering av myndighet til andre kommunale organer, jf. bestemmelsen i § 2- 2 tredje ledd. Kommunestyret kan for øvrig instruere den som blir delegert myndighet, både ved å vedta generelle retningslinjer, ved å gi nærmere direktiver i den enkelte sak og gjennom lokale forskrifter etter § 2 – 3.

2. ledd: For utslipp over 15 PE er det fylkesmannen som skal behandle klagen uansett hvilket organ i kommunen som har fattet vedtaket.

Til § 6 – 5

1. ledd Bestemmelsen gir kommunen hjemmel til å fastsette forskrift om innkreving av gebyrer for kommunens saksbehandling og kontroll etter denne forskriften. Gebyrordning bygger på det generelle prinsippet om at brukerne av offentlige tjenester / ytelser også skal belastes for de kostnader de påfører samfunnet. Kostnader som dekkes på andre måter, skal derfor ikke tas med i gebyrgrunnlaget. Det betyr bl.a. at kostnader som dekkes gjennom forskrift om kommunale vann- og avløpsgebyrer eller gebyrer fastsatt etter plan- og bygningsloven § 109, ikke skal regnes med.

Offentlige tjenester som saksbehandling og kontroll kan gjøres betinget av at gebyr er innbetalt. Kommunen kan bestemme at eier skal betale gebyr for kostnadene for behandling av søknad om tillatelse etter forskriften, og saksbehandling etter lokale forskrifter dersom kommunen har fastsatt meldingssystem. Kommunen kan videre bestemme at det skal betales gebyr for behandling av melding i henhold til lokal forskrift, selv om behandlingen ikke resulterer i en særskilt tillatelse. I tillegg har kommunen fått hjemmel til å ta saksbehandlingsgebyr for behandling av melding etter § 2 – 4 og påslipsvedtak etter § 5 – 1. Det kan også kreves at eier skal betale for kostnadene ved kontroll til vedkommende myndighet. Gebyr for kontroll kan helt

eller delvis dekkes ved at det fastsettes et årsgebyr. For øvrig vises til omtalen av saksbehandlings- og kontrollgebyr i forvaltningsveilederen.

Til § 6–7

Tvangsmulkt kan ilegges dersom en overtredelse av bestemmelse eller vedtak etter forskriften ikke opphører innen en viss fastsatt frist. Formålet med tvangsmulkten er å oppnå retting av forholdet. Tvangsmulkten kan fastsettes som engangsbeløp eller som et løpende gebyr per dag, uke eller måned.

Tvangsmulkten må fastsettes slik at den utgjør en økonomisk motivasjon for å utføre tiltaket, det bør være så stort at det ikke lønner seg å betale inn mulkten i stedet for å gjennomføre tiltak. Tvangsmulkten knyttes til en fremtidig frist slik at vedkommende kan innrette seg slik at tvangsmulkten unngås. Fristen må være realistisk med hensyn til gjennomføringen fra vedtaket mottas, sett i forhold til tiltakets omfang og forhistorie. Beløpet skal innbetales til staten.

Det fremgår av forurensningsloven § 73 fjerde ledd at forurensningsmyndigheten kan ettergi påløpt tvangsmulkt. Dette kan skje helt eller delvis. Ettergivelse skal bare skje når særlige grunner tilsier det, for eksempel når det økonomiske grunnlaget for virksomheten står på spill, ved overtredelser som er unnskyldelige, eller ved force majeure.

Til § 6 - 9

1. ledd Kommunale forskrifter, både selvbærende forskrifter og gebyrforskrifter, hjemlet i henholdsvis § 5 eller § 9 i forskrift om utslipp fra mindre avløpsanlegg av 12.4.2000 fortsetter å gjelde.

2. ledd Selv om anleggene ikke omfattes av §§ 3–2 til 3–4 i forskriften, er det andre bestemmelser som anleggene må etterkomme. For eksempel omfatter § 3–1 og 6–2 krav som kommer i tillegg til vilkår i gyldig tillatelse.

Dersom en tillatelse omfatter både anlegg som ikke kommer inn under rensekravene i §§ 3–2 til 3–4 og anlegg som kommer inn under disse bestemmelsene, er det kun deler av tillatelsen som er gyldig, jf. § 6–9 tredje ledd.

3. ledd Bestemmelsen fastslår at eksisterende tillatelser for anlegg som omfattes av rensekravene i §§ 3–2 til 3–4 oppheves fra 1.7.2004. Dette antas å være mest rasjonelt. Fylkesmennene slipper å bruke ressurser på å oppheve hele eller deler av vilkårene i tillatelsene. Det dreier seg om mange hundre enkeltutslipp. Dette sikrer i større grad at det ikke blir dobbel regulering og at fokus raskere endres fra enkeltsaksbehandling til å fatte enkeltvedtak i medhold av og føre tilsyn med avløpsforskriftens selvbærende bestemmelser.

Tillatelsens vilkår om rensning skal imidlertid gjelde frem til 31.12.2006. Dette fordi anlegget må ha rensekrav i perioden fra 1.7.2004 og til rensekravene etter §§ 3–2 til 3–4 i forskriften trer i kraft 31.12.2006. Når det gjelder vilkår om utslippssted, - anordning og - dyp er disse vilkårene gyldige frem til forurensningsmyndigheten bestemmer noe annet i medhold av § 3–12 første og tredje ledd. Bakgrunnen for dette er at disse kravene er satt for å ivareta lokale resipientforhold.

5. ledd Noen få virksomheter som omfattes av forskrift om håndtering av fotokjemikalier fra virksomhetene innen foto, røntgen og grafisk industri av 24.juli 1992 er konsesjonsbehandlet i medhold av forurensningsloven § 11. Disse tillatelsene oppheves. Dersom en virksomhet har en tillatelse som ikke bare omfatter utslipp fra fotovirksomhet, er det den delen av tillatelsen som gjelder utslipp fra fotovirksomheten som oppheves. For eksempel fortsetter krav fastsatt i medhold av § 4 i fotoforskriften å gjelde.

Til § 6 – 10

2. ledd Et avløpsanlegg regnes som eksisterende dersom anlegget er påbegynt før 1.7.2004 .

3. ledd Tillatelser, herunder også tidsfrister, er i henhold til dette ledd fortsatt gyldige selv om forskriften tillatelsen er hjemlet i oppheves. Imidlertid oppheves hele / deler av en del eksisterende tillatelser som følge av bestemmelsene i § 6 – 9.

Avløpsanlegg som har en gyldig tillatelse må likevel overholde kravene som følger av denne forskrift. For eksempel omfatter § 3 – 1 og 6 – 2 krav som for mange kommer i tillegg til vilkår i gyldig tillatelse.